

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ	7 ^ο Νηπιαγωγείο Πτολεμαΐδας	ΤΜΗΜΑ: 1	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ: 2021-2022
Θεματική	Ενδιαφέρονται και Ενεργώ - Κοινωνική Συναίσθηση & Ευθύνη	Υποθεματική	Ανθρώπινα Δικαιώματα
Βαθμίδα	Νηπιαγωγείο		
Εκπαιδευτικοί:	<ul style="list-style-type: none"> • Ζιώγου Ελένη, Νηπιαγωγός • Αβραμίδου Κυριακή, Νηπιαγωγός • Αλιμπάκη Καλλιρόη, Νηπιαγωγός Ειδικής Αγωγής • Μουρατίδου Πασχαλιά, ΕΒΠ 		
Τίτλος	<p>«Η οικογένεια δεν έχει αριθμητική, είναι απλώς μοναδική!»</p> <p>Πρόγραμμα για την οικογενειακή ποικιλομορφία.</p>		

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα προσεγγίζει θέματα οικογενειακής ποικιλομορφίας προς άρση των όποιων διακρίσεων (άρθρο 2, Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού), μέσα από δραστηριότητες που στοχεύουν στην καλλιέργεια και ενίσχυση των δεξιοτήτων μάθησης του 21ου αιώνα στους μαθητές (4Cs- συνεργασία, κριτική σκέψη, δημιουργικότητα, επικοινωνία), αλλά και στην καλλιέργεια δεξιοτήτων κοινωνικής ζωής (κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία).

Το πρόγραμμα αποτελείται από 6 εργαστήρια, καθένα από τα οποία στοχεύει στην προσέγγιση διαφορετικών τύπων οικογένειας αλλά και στην γνωριμία και παρουσίαση της δικής μας μοναδικής οικογένειας. Μέσα από δημιουργικές δραστηριότητες τα παιδιά θα ανακαλύψουν την πυρηνική, εκτεταμένη, μονογονεϊκή και θετή οικογένεια, καθώς και τα ορφανά παιδιά. Κάθε οικογένεια είναι μοναδική με τα δικά της προβλήματα και τις δικές της ομορφιές.

**Δεξιότητες
στόχευσης του
εργαστηρίου**

- Δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα – 4Cs (συνεργασία, κριτική σκέψη, επικοινωνία, δημιουργικότητα)

	<ul style="list-style-type: none"> • Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής (<i>κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία</i>)
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	<ul style="list-style-type: none"> • Δικαιώματα του Παιδιού • Αλληλοσεβασμός • Διαφορετικότητα • Αντιμετώπιση διακρίσεων • Κοινωνική ευαισθησία

1^ο Εργαστήριο

Τίτλος:

«Η μονα-δική μου Οικογένεια»

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Να «ξενασυστηθούν» οι μαθητές με κριτήριο το οικογενειακό τους πλαίσιο.
- Να προκληθεί το ενδιαφέρον των μαθητών σχετικά με τη διαφορετική δομή άλλων οικογενειών εκτός από τη δική τους.
- Να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ των οικογενειών των συμμαθητών τους.
- Να εκφράσουν αντιλήψεις, συναισθήματα, ιδέες για την έννοια της «οικογένειας».
- Να έρθουν σε επαφή με όψεις της οικογενειακής πολυμορφίας μέσω παραμυθιού.

Δραστηριότητες εργαστηρίου

- Το εργαστήριο ξεκινά με μία εργασία για το σπίτι. Σε κάθε νήπιο δόθηκε ένα ενημερωτικό φυλλάδιο (εικόνα 1) για το πρόγραμμα για τους γονείς και ένα χάρτινο σπιτάκι σε A4 (εικόνα 2), που συμβολίζει το σπίτι της οικογένειάς του. Τα παιδιά σε συνεργασία με τους γονείς θα πρέπει να σχεδιάσουν στο εσωτερικό του σπιτιού, τα μέλη της οικογένειάς τους, να τα ονομάσουν, να τα καταγράψουν και να συζητήσουν μεταξύ τους.
- Στο πρώτο εργαστήριο τα νήπια "ξανά" σύστησαν την οικογένειά τους και έπειτα δημιούργησαν ομάδες με βάση τα μέλη της οικογένειάς τους (ενδεικτικό σπιτάκι στην εικόνα 3).

- Στην ολομέλεια της τάξης, οι μαθητές καλούνται να σχολιάσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές που παρατηρούν στις οικογένειες των συμμαθητών τους, όπως αυτές εικονίζονται στις ζωγραφιές τους.
- Σε επόμενη δραστηριότητα, η εκπαιδευτικός καλεί τους μαθητές σε μια δραστηριότητα καταιγισμού ιδεών (brainstorming) με θέμα «Τι είναι Οικογένεια;» με στόχο την ανίχνευση των πρότερων ιδεών και αντιλήψεων των μαθητών. Η δραστηριότητα υλοποιήθηκε σε υπολογιστή με τη βοήθεια του διαδικτυακού εργαλείου εννοιολογικής χαρτογράφησης [Bubbl.us](https://bubbl.us/).

- Η νηπιαγωγός πρόβαλλε στην τάξη το διαδραστικό ψηφιακό παραμύθι «[Η μονα-δική μου οικογένεια](#)» της Ι. Μανάφη (άδεια Creative Commons).

Σε κάθε σκηνή του παραμυθιού τα νήπια εντόπιζαν το ζώο που εμφανιζόταν σε εικόνες-καρτέλες και αντιστοιχίζαν το δώρο που προσέφερε το καθένα στον πρωταγωνιστή του παραμυθιού. Το δώρο κάθε ζώο ήταν σχετικό με την οικογένεια που εκπροσωπούσε. Ο **λύκος** έδωσε την **ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ** (εκτεταμένη οικογένεια), το **καγκουρό** την **ΣΤΟΡΓΗ** (μονογονεϊκή οικογένεια), η **χελώνα** την **ΔΥΝΑΜΗ** (ορφανά παιδιά), ο **πιγκουίνος** την **ΑΓΑΠΗ** (πυρηνική οικογένεια), η **κότα** την **ΖΕΣΤΑΣΙΑ**, ο **κούκος** την **ΑΠΟΔΟΧΗ** (θετή οικογένεια). Σε κάθε σκηνή προβληματίζονταν για την οικογένεια του ζώου και έκαναν τις παρατηρήσεις τους, που είναι σημαντικές για την συνέχεια του προγράμματος. Η δύναμη της αφορμής του παραμυθιού είναι τόσο δυνατή που θα μας ακολουθήσει σε κάθε στάδιο αυτού του εργαστηρίου.

Ακολούθησε επεξεργασία του παραμυθιού και συζήτηση σχετικά με το ποιο δώρο θα επέλεγαν για να χτίσουν το δικό τους σπίτι και γιατί;

- Τέλος, δόθηκε ένα φύλλο εργασίας όπου τα νήπια σχεδίασαν ελεύθερα το σπίτι τους με το υλικό-δώρο που επέλεξαν.

Αγαπητοί γονείς,

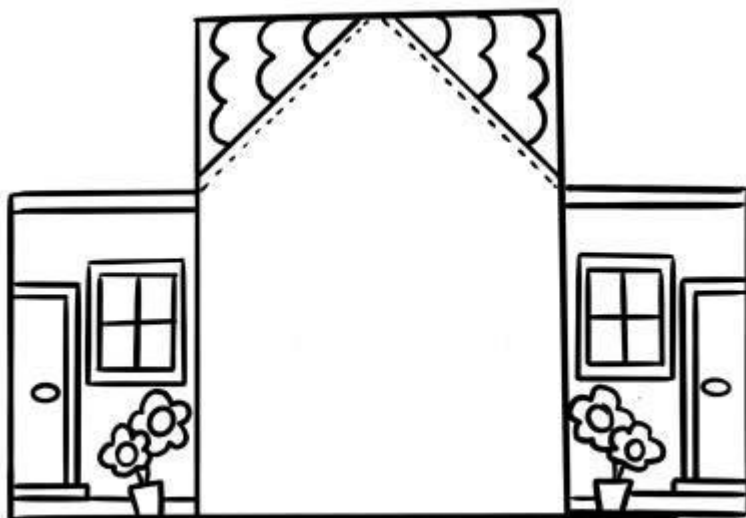
Θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε για την έναρξη του δεύτερου κύκλου εργαστηρίων δεξιοτήτων με θέμα «Η οικογένεια δεν έχει αριθμητική, είναι απλώς μοναδική», στα πλαίσια του θεματικού κύκλου *Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ- Κοινωνική Ενσυναίσθηση και Ευθύνη*.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα προσεγγίζει θέματα οικογενειακής ποικιλομορφίας προς άρση των όποιων διακρίσεων (άρθρο 2, Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού), μέσα από δραστηριότητες που στοχεύουν στην καλλιέργεια και ενίσχυση των δεξιοτήτων μάθησης του 21ου αιώνα στους μαθητές (4Cs - συνεργασία, κριτική σκέψη, δημιουργικότητα και επικοινωνία), αλλά και στην καλλιέργεια δεξιοτήτων κοινωνικής ζωής (κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία).

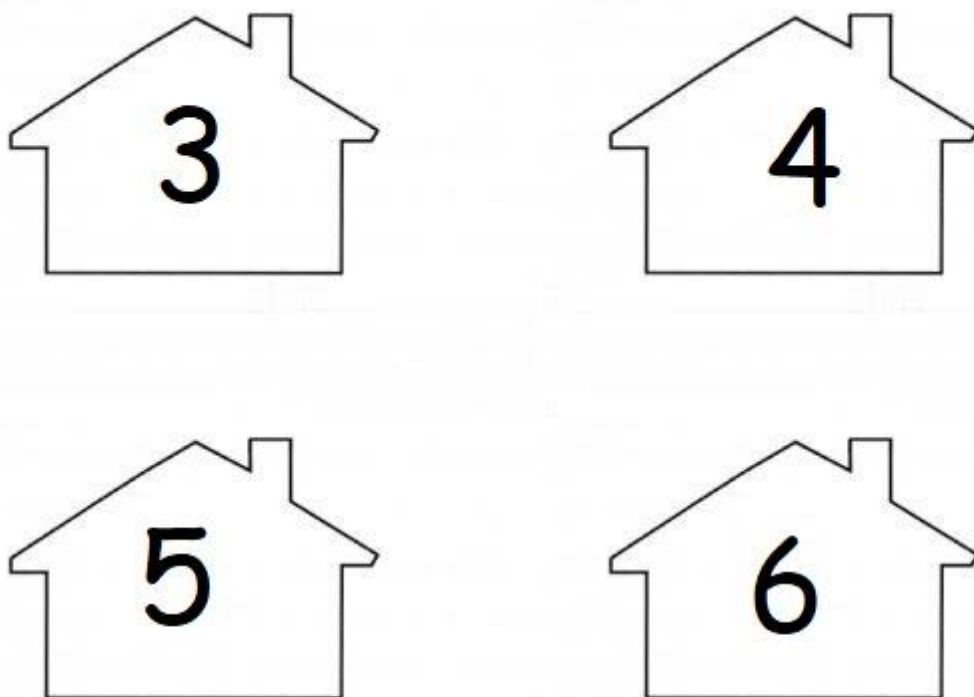
Στο πρώτο εργαστήριο είναι απαραίτητη η δική σας συνδρομή. Σε κάθε νήπιο θα δοθεί ένα σπιτάκι, χειροτεχνία που συμβολίζει το σπίτι τα οικογένειάς του. Εσείς θα πρέπει να βοηθήσετε το παιδί σας να σχεδιάσει στο εσωτερικό του σπιτιού τα μέλη της οικογένειάς σας να τα ονομάσετε, να τα καταγράψετε και να συζητήσετε μαζί του σχετικά με αυτά. Στο τέλος, μπορείτε να διακοσμήσετε το σπιτάκι όπως επιθυμεί το παιδί. Η χειροτεχνία θα πρέπει να επιστραφεί στο σχολείο το αργότερο μέχρι την **Τετάρτη**, όπου θα ακολουθήσει σχετική δραστηριότητα. Ειδικότερα, κάθε παιδί θα πρέπει να μιλήσει για τα μέλη της οικογένειάς του, να γνωρίζει πόσα είναι αυτά, και να συζητήσει με τους συμμαθητές του.

Οι εκπαιδευτικοί του 7^{ου} Νηπιαγωγείου

Εικόνα 1

Εικόνα 2

Εικόνα 3

Σημειώσεις:

Οι δραστηριότητες βασίζονται στο πρότυπο πρόγραμμα [«Η οικογένεια δεν έχει αριθμητική, είναι απλώς μοναδική!»](#) της Ιωάννα Μανάφη, όπως παρουσιάστηκε στην ιστοσελίδα του ΙΕΠ, και έχουν προσαρμοστεί σύμφωνα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των νηπίων του 7^{ου} νηπιαγωγείου Πτολεμαΐδας.

2^ο Εργαστήριο

«Πες μας, Πιγκουίνε!»

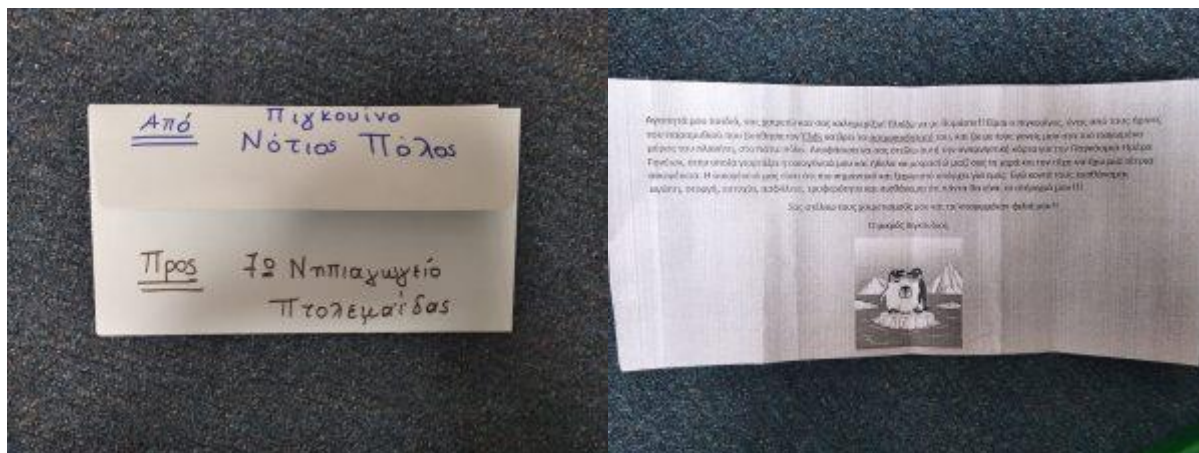
Συζητάμε για την πυρηνική οικογένεια (1+1=2)

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Να καλλιεργήσουν οι μαθητές τις δεξιότητες του 21ου αιώνα – 4Cs (συνεργασία, κριτική σκέψη, δημιουργικότητα και επικοινωνία).
- Να γνωρίσουν τον τύπο της πυρηνικής οικογένειας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της.
- Να δώσουν λύσεις σε προβληματική κατάσταση μιας πυρηνικής οικογένειας με δημοκρατικό τρόπο (οικογενειακό συμβούλιο).
- Να κατανοήσουν ότι τα μέλη μιας πυρηνικής οικογένειας αντιμετωπίζουν δυσκολίες, αλλά βιώνουν και όμορφες στιγμές.

Δραστηριότητες εργαστηρίου

- Με αφορμή το παραμύθι του πρώτου εργαστηρίου με πρωταγωνιστή τον Έλφι, η νηπιαγωγός υποδέχθηκε τους μαθητές με μία ανακοίνωση ότι ένας από τους ήρωες του παραμυθιού, ο **πιγκουίνος**, τους στέλνει χαιρετισμούς με μια αναμνηστική κάρτα για την Παγκόσμια Ημέρα Γονέων, στην οποία είναι «τιμώμενα πρόσωπα» ο ίδιος και η οικογένειά του!

- Προκειμένου να κατανοήσουν οι μαθητές γιατί η οικογένεια του πιγκουίνου είναι οι πρωταγωνιστές αυτής της Ημέρας, ο εκπαιδευτικός προβάλλει αποσπάσματα από το βίντεο με τίτλο «[Πιγκουίνους](#)» από τη συλλογή εκπαιδευτικών ντοκιμαντέρ της Disney «Ο μαγικός κόσμος των ζώων», 2009.
- Ακολούθησε συζήτηση στην ολομέλεια για τη δομή της οικογένειας του πιγκουίνου και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. Η συζήτηση οδήγησε στον ορισμό της πυρηνικής οικογένειας.

Πυρηνική οικογένεια: αποτελεί την κύρια μορφή οικογένειας. Δημιουργείται με το γάμο και αποτελείται από τους συζύγους μόνο ή από τους συζύγους και τα παιδιά τους.

- Έπειτα, τα παιδιά ζωγράφισαν την πυρηνική οικογένεια του πιγκουίνου (εικόνα 4).
- Στο τέλος της ημέρας, τα νήπια πήραν μαζί τους μία εργασία για το σπίτι!!! Η εργασία προάγει την συνεργασία με την οικογένεια και θα αξιοποιηθεί σε άλλο σημείο του εκπαιδευτικού προγράμματος.

Έχεις δουλίτσα για το σπίτι!!

- Χρησιμοποίησε αυτά τα χαρτονάκια για να σχεδιάσεις το αποτύπωμα του ενός χεριού όλων των μελών της οικογένειας σου - μαζί και το δικό σου. Κάθε χαρτονάκι ανήκει σε διαφορετικό μέλος της οικογένειας (π.χ. Με την βοήθεια κάποιου μεγάλου κόψης στην γραμμούλα που θα σχηματιστεί η παλάμη και γράψε όπως μπορείς το όνομα αυτού στον οποίο ανήκει (π.χ. μαμά, μπαμπάς κ.λ.π.).
- Φτιάξε μία λίστα με το τι κάνετε μαζί με την οικογένειά σας!!! (π.χ. τρώμε μεσημεριανό φαγητό, κάνουμε ψώνια κ.τ.λ.)

Μην ξεχάσεις να φέρεις τις παλάμες και την λίστα **ΑΥΡΙΟ**!!!

- Οι μαθητές ήρθαν πρώτη φορά σε επαφή με την δράση του οικογενειακού συμβουλίου!! Αρχικά, χωρίστηκαν σε τετραμελείς ομάδες προσομοιώνοντας σε κάθε ομάδα μία πυρηνική οικογένεια με δυο γονείς και δύο παιδιά. Ο εκπαιδευτικός μοίρασε σε κάθε «τετραμελή οικογένεια» ένα φύλλο Α4 με μία προβληματική κατάσταση για την πυρηνική οικογένεια που απαιτεί λύση. Τα

μέλη της «οικογένειας» έκαναν «οικογενειακό συμβούλιο» με τη βοήθεια των εκπαιδευτικών για να βρουν εναλλακτικές λύσεις στο πρόβλημά τους. Στο τέλος, κάθε ομάδα παρουσίασε τις προτεινόμενες λύσεις στην ολομέλεια της τάξης.

Στην οικογένεια ο μπαμπάς και η μαμά εργάζονται. Σήμερα η μαμά θα πρέπει να μείνει περισσότερες ώρες στη δουλειά.

Ποιος θα φροντίσει για το μεσημεριανό φαγητό;

Πώς μπορούν να βοηθήσουν όλοι για το γεύμα;

Το μωρό της οικογένειας είναι άρρωστο. Η μαμά θα πρέπει να μείνει σπίτι για να το φροντίσει.

Ποιος θα πάρει τα υπόλοιπα παιδιά της οικογένειας από το σχολείο;

- Ακολούθησε καταγραφή των θετικών και αρνητικών χαρακτηριστικών της πυρηνικής οικογένειας σε έναν λευκοπίνακα [Google Jamboard](#) με χαρτάκια.

- Το εργαστήριο ολοκληρώθηκε με δραστηριότητες αξιολόγησης για την κατανόηση της δομής της πυρηνικής οικογένειας από τα νήπια. Τα παιδιά κατασκεύασαν με τουβλάκια την πυρηνική οικογένεια.

- Πρόσθετα, επεξεργάστηκαν το υλικό που έφεραν από την εργασία από το σπίτι- τις παλάμες των μελών της οικογένειάς τους και τη λίστα με το τί κάνουν με την οικογένειά τους. Κάθε νήπιο παρουσίασε σε ποιον ανήκει κάθε παλάμη και τις σειροθέτησαν ανάλογα με το μέγεθος και τις καταμέτρησαν.

- Οι παλάμες συνέθεσαν μια υπέροχη βεντάλια καρδιάς με τίτλο:

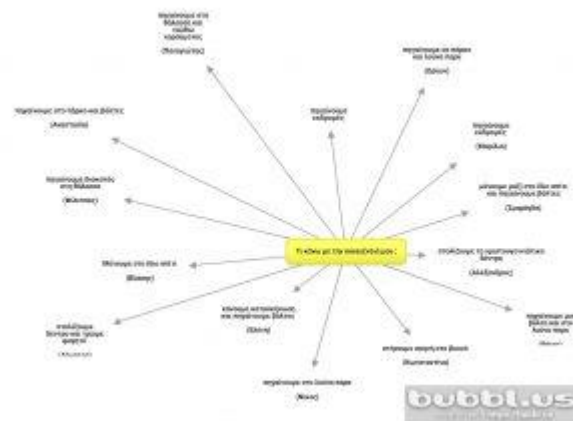
"Την οικογένειά μου την έχω πάντα στην καρδιά μου"

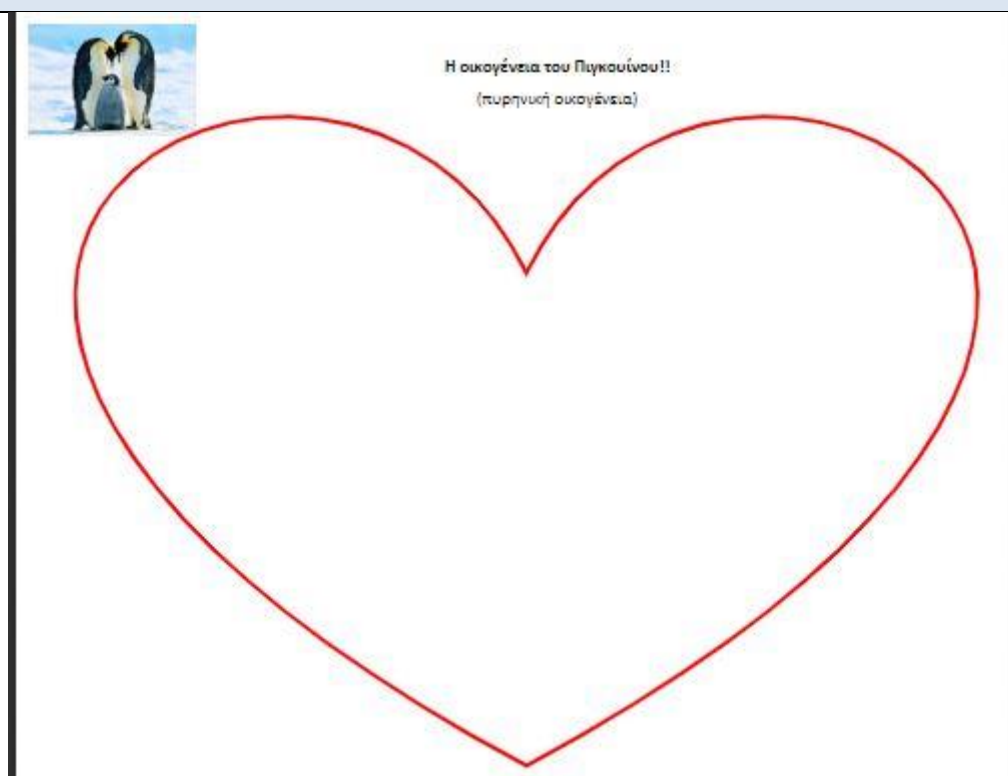
- "Τί κάνω με την οικογένειά μου"

Παρουσιάστηκαν στην τάξη οι λίστες που έφεραν τα παιδιά από το σπίτι και όλοι μαζί φτιάξαμε ένα ιστόγραμμα στο διαδικτυακό εργαλείο εννοιολογικής χαρτογράφησης Bubbl.us.

Εκπαιδευτικό Υλικό

Εικόνα 4

Σημειώσεις:

Οι δραστηριότητες βασίζονται στο πρότυπο πρόγραμμα [«Η οικογένεια δεν έχει αριθμητική, είναι απλώς μοναδική!»](#) της Ιωάννα Μανάφη, όπως παρουσιάστηκε στην ιστοσελίδα του ΙΕΠ, και έχουν προσαρμοστεί σύμφωνα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των νηπίων του 7^{ου} νηπιαγωγείου Πτολεμαΐδας.

3^ο Εργαστήριο

"Πες μας, Λύκε!"

Συζητάμε για την εκτεταμένη οικογένεια (1+1=11)

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Να καλλιεργήσουν οι μαθητές τις δεξιότητες του 21ου αιώνα (4Cs).
- Να γνωρίσουν τον τύπο της εκτεταμένης οικογένειας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της.
- Να δώσουν λύσεις σε προβληματική κατάσταση μιας εκτεταμένης οικογένειας με δημοκρατικό τρόπο (οικογενειακό συμβούλιο).
- Να κατανοήσουν ότι τα μέλη μιας εκτεταμένης οικογένειας αντιμετωπίζουν δυσκολίες, αλλά βιώνουν και όμορφες στιγμές.

Δραστηριότητες εργαστηρίου

Στην έναρξη του 3ου Εργαστηρίου, ο εκπαιδευτικός παρουσίασε, όπως και στο προηγούμενο εργαστήριο, την κάρτα που έστειλε ο Λύκος στα παιδιά. Η κάρτα ήταν αφιερωμένη στην Παγκόσμια Ημέρα Ηλικιωμένων, όπου «τιμώμενα πρόσωπα» είναι οι γιαγιάδες του και οι παππούδες του.

Προκειμένου να κατανοήσουν οι μαθητές γιατί η οικογένεια του λύκου είναι οι πρωταγωνιστές αυτής της Ημέρας, ακολούθησε η προβολή αποσπασμάτων από το βίντεο με τίτλο «Λύκος» από τη συλλογή εκπαιδευτικών ντοκιμαντέρ της Disney «Ο μαγικός κόσμος των ζώων», 2009.

- Ακολούθησε συζήτηση στην ολομέλεια για τη δομή της οικογένειας του λύκου και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, που οδήγησε στον ορισμό της εκτεταμένης οικογένειας.

Εκτεταμένη οικογένεια: αποτελείται από τρεις ή περισσότερες γενιές που ζουν στο ίδιο σπίτι (π.χ. παππούς-γιαγιά, γονείς, παιδιά).

- Οι εκπαιδευτικοί συζήτησαν με τα νήπια τη σημασία της ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ σε μία εκτεταμένη οικογένεια και παρότρυναν τα παιδιά να δημιουργήσουν εκτεταμένες οικογένειες με τουβλάκια αλλά και με τους συμμαθητές τους.

- Στην επόμενη δραστηριότητα οι μαθητές χωρίστηκαν σε εξαμελείς ομάδες προσομοιώνοντας σε κάθε ομάδα μία εκτεταμένη οικογένεια με γονείς, παιδιά και παππούδες σε όποια αναλογία επιθυμούν. Ο εκπαιδευτικός μοίρασε σε κάθε «εξαμελή οικογένεια» μια κάρτα με μία προβληματική κατάσταση που απαιτεί λύση. Τα μέλη της «οικογένειας» έκαναν «οικογενειακό συμβούλιο» για να βρουν εναλλακτικές λύσεις στο πρόβλημά τους. Στο τέλος, κάθε ομάδα παρουσίασε τις προτεινόμενες λύσεις

στην ολομέλεια της τάξης.

3ο Εργαστήριο-Τίτλος: «Πες μας, Λύκε!»

Στην οικογένειά σας ζείτε πολλοί άνθρωποι στο ίδιο σπίτι και δεν έχετε πολύ χώρο μόνο δικό σας για παιχνίδι, διάβασμα ή άλλη δραστηριότητα. Ποιες λύσεις προτείνετε;

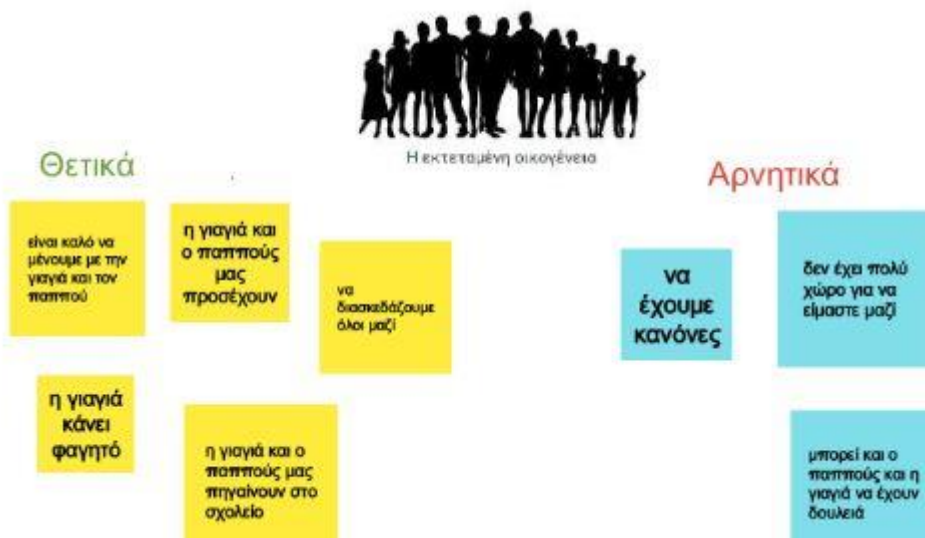

ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ

- Η δραστηριότητα ολοκληρώθηκε με την καταγραφή των θετικών και αρνητικών χαρακτηριστικών της εκτεταμένης οικογένειας σε έναν λευκοπίνακα [Google Jamboard](#) με χαρτάκια.

- Πρόσθετα, τέθηκε ο προβληματισμός: **"Πώς νιώθει ο Λύκος για την οικογένειά του;"**. Τα νήπια έδωσαν διάφορες απαντήσεις οι οποίες καταγράφηκαν στο [Wordart](#) και η μορφή του συννεφόλεξο που επιλέχθηκε ήταν ένας Λύκος.

- Η νηπιαγωγός δημιούργησε ένα φύλλο εργασίας όπου τα παιδιά σχεδίασαν ελεύθερα τα συναισθήματα του Λύκου.

3ο Εργαστήριο-Τίτλος: «Πες μας, Λύκε!»

Πως νιώθει ο λύκος στην οικογένειά του;

Σημειώσεις:

Οι δραστηριότητες βασίζονται στο πρότυπο πρόγραμμα [«Η οικογένεια δεν έχει αριθμητική, είναι απλώς μοναδική!»](#) της Ιωάννα Μανάφη, όπως παρουσιάστηκε στην ιστοσελίδα του ΙΕΠ, και έχουν προσαρμοστεί σύμφωνα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των νηπίων του 7^{ου} νηπιαγωγείου Πτολεμαΐδας.

4^ο Εργαστήριο

"Πες μας, Καγκουρό!"

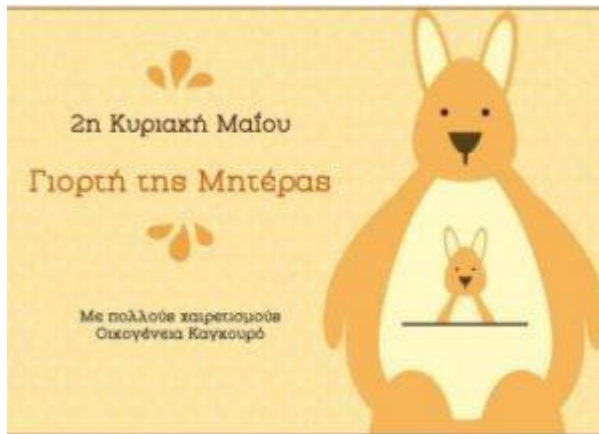
Συζητάμε για τη μονογονεϊκή οικογένεια (1+1=1)

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Να καλλιεργήσουν οι μαθητές τις δεξιότητες του 21ου αιώνα (4Cs).
- Να γνωρίσουν τον τύπο της μονογονεϊκής οικογένειας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της.
- Να δώσουν λύσεις σε προβληματική κατάσταση μιας μονογονεϊκής οικογένειας με δημοκρατικό τρόπο (οικογενειακό συμβούλιο).
- Να κατανοήσουν ότι τα μέλη μιας μονογονεϊκής οικογένειας αντιμετωπίζουν δυσκολίες, αλλά βιώνουν και όμορφες στιγμές.

Δραστηριότητες εργαστηρίου

- Στην έναρξη του 4ου Εργαστηρίου, ο εκπαιδευτικός ανακοίνωσε στους μαθητές ότι ένας ακόμα ήρωας του παραμυθιού, το καγκουρό, τους στέλνει χαιρετισμούς με μία αναμνηστική κάρτα για την Παγκόσμια Ημέρα της Μητέρας, στην οποία «τιμώμενα πρόσωπα» είναι το ίδιο και η μητέρα του.

- Προκειμένου να κατανοήσουν οι μαθητές γιατί η οικογένεια του καγκουρό είναι οι πρωταγωνιστές αυτής της Ημέρας, η νηπιαγωγός παρουσίασε αποσπάσματα από το βίντεο με τίτλο [«Καγκουρό»](#) από τη συλλογή εκπαιδευτικών ντοκιμαντέρ της Disney «Ο μαγικός κόσμος των ζώων», 2009.
- Ακολούθησε συζήτηση στην ολομέλεια για τη δομή της οικογένειας του καγκουρό και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, ενώ δόθηκε έμφαση στο δώρο που είχε προσφέρει το ζώο στον Έλφι, τον πρωταγωνιστή του παραμυθιού. Η **ΣΤΟΡΓΗ** μας συνόδεψε καθόλη την διάρκεια του εργαστηρίου. Έπειτα, τα παιδιά παροτρύνθηκαν να σχηματίσουν μονογονεϊκές οικογένειες με τουβλάκια αλλά και με τους συμμαθητές τους.

- Μετά από συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων και προβληματισμό γιατί το καγκουρό να έχει μόνο τη μαμά του, δόθηκε ο ορισμός για την μονογονεϊκή οικογένεια.

Η μονογονεϊκή οικογένεια

Μονογονεϊκή οικογένεια: αποτελείται από ένα ή περισσότερα παιδιά και τον έναν γονέα.

- Στο τέλος, τα νήπια φτιάξανε το μικρό καγκουρό με τη μαμά του (εικόνα 5 και εικόνα 6).

- Στην **επόμενη δραστηριότητα** οι μαθητές χωρίστηκαν σε διμελείς ή τριμελείς ομάδες προσομοιώνοντας σε κάθε ομάδα μία μονογονεϊκή οικογένεια με έναν γονέα (μητέρα ή πατέρα) και ένα ή δύο παιδιά. Ο εκπαιδευτικός μοίρασε σε κάθε «οικογένεια» μια κάρτα με μία προβληματική κατάσταση που απαιτεί λύση. Τα μέλη της «οικογένειας» έκαναν «οικογενειακό συμβούλιο» για να βρουν εναλλακτικές λύσεις στο πρόβλημά τους. Στο τέλος, κάθε ομάδα παρουσίασε τις προτεινόμενες λύσεις στην ολομέλεια της τάξης.

4ο Εργαστήριο-Τίτλος: «Πες μας, Καγκουρό!»

Η οικογένειά σας είναι μονογονεϊκή, δηλαδή ζείτε μόνο με τον μπαμπά ή την μαμά σας.

Το σχολείο θα είναι κλειστό λόγω κακών καιρικών συνθηκών.

Ποιος θα μείνει με το παιδί στο σπίτι;

- Ακολούθησε η καταγραφή των θετικών και αρνητικών χαρακτηριστικών της μονογονεϊκής οικογένειας σε έναν λευκοπίνακα [Google Jamboard](#) με χαρτάκια.
- Το εργαστήριο ολοκληρώθηκε με ένα φύλλο εργασίας, όπου τα νήπια σχεδίασαν ελεύθερα πώς νιώθει το καγκουρό στην οικογένειά του.

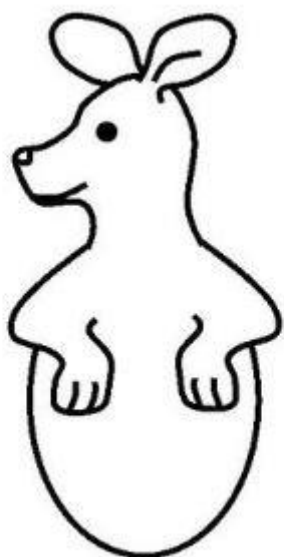
Εκπαιδευτικό Υλικό

Εικόνα 5

Εικόνα 6

Σημειώσεις:

Οι δραστηριότητες βασίζονται στο πρότυπο πρόγραμμα [«Η οικογένεια δεν έχει αριθμητική, είναι απλώς μοναδική!»](#) της Ιωάννα Μανάφη, όπως παρουσιάστηκε στην ιστοσελίδα του ΙΕΠ, και έχουν προσαρμοστεί σύμφωνα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των νηπίων του 7^{ου} νηπιαγωγείου Πτολεμαΐδας.

5^ο Εργαστήριο

"Πες μας, Κούκε!"

Συζητάμε για την θετή οικογένεια (1+1=3)

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Να καλλιεργήσουν οι μαθητές τις δεξιότητες του 21ου αιώνα (4Cs).
- Να γνωρίσουν τον τύπο της θετής οικογένειας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της.
- Να δώσουν λύσεις σε προβληματική κατάσταση μιας θετής οικογένειας με δημοκρατικό τρόπο (οικογενειακό συμβούλιο).
- Να κατανοήσουν ότι τα μέλη μιας θετής οικογένειας αντιμετωπίζουν δυσκολίες, αλλά βιώνουν και όμορφες στιγμές.

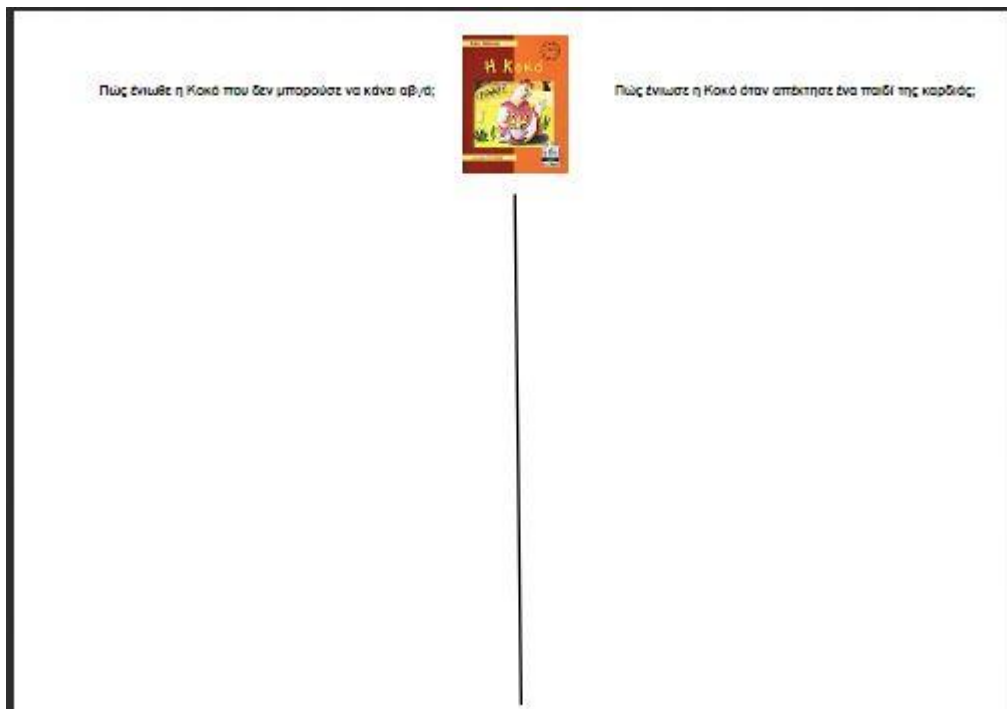
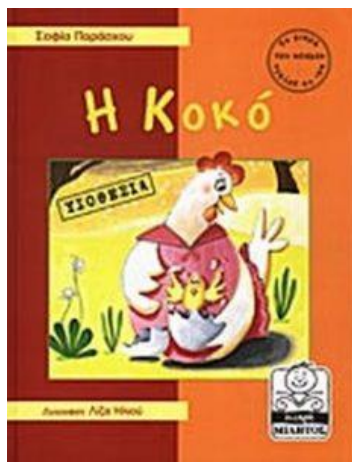
Δραστηριότητες εργαστηρίου

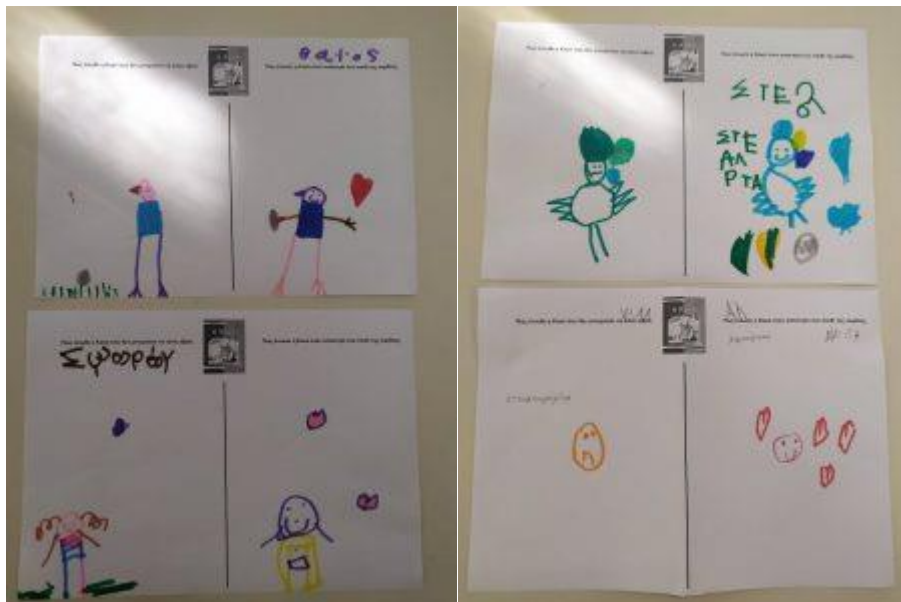
- Στην έναρξη του 5ου Εργαστηρίου, η νηπιαγωγός για να ενισχύσει το θέμα της θετής οικογένειας διάβασε στα νήπια δύο παραμύθια. Το **πρώτο παραμύθι** "Η Κοκό" (Παράσχου Σ., Μίλητος, 2003) διαπραγματεύεται το θέμα της υιοθεσίας μέσα από την ιστορία της Κοκό. Η μικρή κοτούλα, είναι η πιο καλή μανούλα. κι ας μην έκανε αβγό, γιατί κι όταν δεν γεννάει, η μανούλα αγαπάει! Η νηπιαγωγός επεξεργάστηκε το παραμύθι μαζί με τα παιδιά και όλοι μαζί αναρωτήθηκαν:

1. **Πώς ένιωθε η Κοκό που δεν μπορούσε να κάνει αβγό;**
2. **Πώς ένιωσε η Κοκό όταν απέκτησε ένα παιδί της καρδιάς;**

και έπειτα σχεδίασαν ελεύθερα τις απαντήσεις τους σε ένα φύλλο εργασίας (εικόνα 7).

Εικόνα 7

- Επίσης, τα νήπια σχεδίασαν ελεύθερα ότι τους άρεσε από το παραμύθι. Το φύλλο εργασίας(εικόνα 8) δημιουργήθηκε σε συνεργασία με τα παιδιά όπου στο [word art](#) φτιάξαμε όλοι μαζί ένα συννεφόλεξο με τις λέξεις που έχουν σχέση με την υιοθεσία.

5^ο Εργαστήριο: «Θετή Οικογένεια»

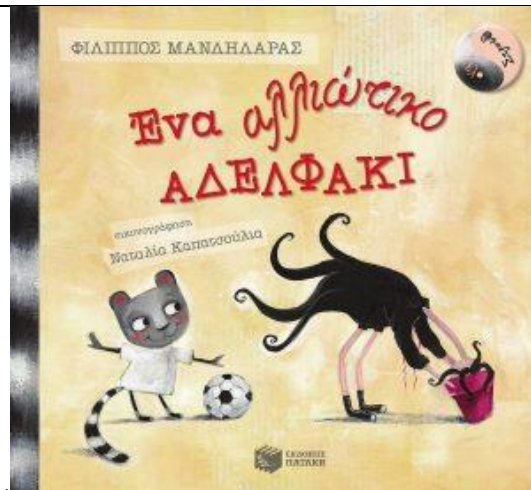
Ζωγραφική με αφορμή το παραμύθι «Η Κοκό» της Παράσχου Σοφίας
(εκδ. Μικρή Μίλητος)

Εικόνα 8

- Το **δεύτερο παραμύθι** «Ένα αλλιώτικο αδελφάκι» (Μανδηλαράς Φ., Πατάκη, 2014) διαπραγματεύεται την έννοια του διαφορετικού. Είναι σημαντικό να μπουν τα παιδιά στη θέση του άλλου και να καταλάβουν πως αισθάνεται αυτός που είναι διαφορετικός αλλά και αυτός που στέκεται με επιφύλαξη και απόσταση απέναντι στο διαφορετικό. Ο Λέλο διαφέρει από τη Στρουθ. Η Στρουθ βρέθηκε μόνη της στο πάρκο και οι γονείς του Λέλο την πήραν στο σπίτι του. Όμως ο Λέλο θα χρειαστεί χρόνο για να την αποδεχτεί. Η έννοια της ΑΠΟΔΟΧΗΣ αναδύεται ως σημαντικό στοιχείο. Τα νήπια παρακινούνται να σκεφτούν μια ιστορία για το πως βρέθηκε η μικρή Στρούθ μόνη στο πάρκο, τι της συνέβη και περιγράψτε τα συναισθήματα της πριν που ήταν μόνη και μετά που βρήκε μια οικογένεια για να την μεγαλώσει. Μια ιστορία για ένα αλλιώτικο αδελφάκι, που όμως δεν διαφέρει τόσο πολύ από εσένα και ψάχνει την αγάπη, την φροντίδα και την προσοχή των άλλων.

Ακολούθησε συζήτηση για το **Ποιο παραμύθι όμως μας άρεσε περισσότερο;** και οι προτιμήσεις δηλώθηκαν με ένα τουβλάκι κάτω από το παραμύθι προτίμησης. Το παραμύθι του Μανδηλαρά «Ένα αλλιώτικο αδελφάκι» έκλεψε τις εντυπώσεις!!!

- Την αφορμή με τα παραμύθια ακολούθησε η ανακοίνωση στους μαθητές ότι ο κούκος, τους στέλνει χαιρετισμούς με μία αναμνηστική κάρτα (εικόνα 9) για την Παγκόσμια Ημέρα Υιοθεσίας, στην οποία φωτογραφίζονται ο κούκος και η οικογένειά του.

Εικόνα 9

- Προκειμένου να κατανοήσουν οι μαθητές γιατί η οικογένεια του κούκου είναι οι πρωταγωνιστές αυτής της Ημέρας, η εκπαιδευτικός διάβασε στα παιδιά την σκηνή με τον κούκο από το παραμύθι και τους παρότρυνε να είναι προσεκτικοί και να το σχολιάσουν. Πράγματι, τα παιδιά παρατήρησαν ότι ο κούκος έχει για μπαμπά ένα χελιδόνι. Ακολούθησε προβληματισμός και συσχετισμός με τα δύο παραμύθια που προηγήθηκαν.
- Έπειτα, πρόβαλλε ένα βίντεο με τίτλο: [«Το ξένο αυγό»](#) της Ελένης Βαλαβάνη από το GPITRAL9 e-Learning 4U fun music reading.
- Η δραστηριότητα ολοκληρώθηκε με συζήτηση στην ολομέλεια για τη δομή της οικογένειας του κούκου και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, η οποία κατέληξε στον ορισμό της θετής οικογένειας.
- Στην επόμενη φάση του εργαστηρίου, οι μαθητές χωρίστηκαν σε τετραμελείς ομάδες προσομοιώνοντας σε κάθε ομάδα μία θετή οικογένεια με δύο γονείς και δύο παιδιά, εκ των οποίων το ένα είναι υιοθετημένο. Η νηπιαγωγός μοίρασε σε κάθε «οικογένεια» μια κάρτα με μία προβληματική κατάσταση που απαιτεί λύση. Τα μέλη της «οικογένειας» κάνουν «οικογενειακό συμβούλιο» για να βρουν εναλλακτικές λύσεις στο πρόβλημά τους. Κάθε ομάδα παρουσίασε στην ολομέλεια τις δικές της λύσεις.

5ο Εργαστήριο-Τίτλος: «Πες μας, Κούκε!»

Η οικογένειά σας έχει υιοθετήσει ένα ορφανό παιδί. Το νέο μέλος της οικογένειας δεν μοιάζει με τους υπόλοιπους με αποτέλεσμα πολλές φορές έξω να σας κοιτάζει ο κόσμος περίεργα και εσείς νιώθετε άβολα.

Τί νομίζετε ότι πρέπει να κάνετε;

5ο Εργαστήριο-Τίτλος: «Πες μας, Κούκε!»

Η οικογένειά σας έχει υιοθετήσει ένα ορφανό παιδί.

Ποιες λύσεις προτείνετε;

- Η συζήτηση συνεχίστηκε με θέμα τις δυσκολίες που μπορεί να συναντήσει μια θετή οικογένεια στη λειτουργία της, αλλά και για τις όμορφες στιγμές που μπορούν να έχουν τα μέλη της. Ακολούθησε η καταγραφή των θετικών και αρνητικών χαρακτηριστικών της μονογονεϊκής οικογένειας σε έναν λευκοπίνακα [Google Jamboard](#) με χαρτάκια.

ΘΕΤΙΚΑ

Η θετή οικογένεια

Αρνητικά

- Το εργαστήριο ολοκληρώθηκε με την χειροτεχνία: «**Το παιδί της καρδιάς**»

Εικόνα 10

Σημειώσεις:

Οι δραστηριότητες βασίζονται στο πρότυπο πρόγραμμα [«Η οικογένεια δεν έχει αριθμητική, είναι απλώς μοναδική!»](#) της Ιωάννα Μανάφη, όπως παρουσιάστηκε στην ιστοσελίδα του ΙΕΠ, και έχουν προσαρμοστεί σύμφωνα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των νηπίων του 7^{ου} νηπιαγωγείου Πτολεμαΐδας.

6^ο Εργαστήριο

Οι μονα-δικές μας οικογένειες!! Αξιολόγηση και Διάχυση Δράσεων

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Να καλλιεργηθεί η ενσυναίσθηση των μαθητών ώστε να κατανοούν πώς αισθάνονται άλλα άτομα που ανήκουν σε διαφορετικές οικογένειες.
- Να συνειδητοποιήσουν ότι απέκτησαν νέες γνώσεις για τους διαφορετικούς τύπους οικογένειας.
- Να καλλιεργήσουν μεταγνωστικές δεξιότητες.

Δραστηριότητες εργαστηρίου

- Στην έναρξη του 6ου εργαστηρίου, τα νήπια συγκεντρώθηκαν στην ολομέλεια της τάξης και σχημάτισαν τους διαφορετικούς τύπους οικογένειας.

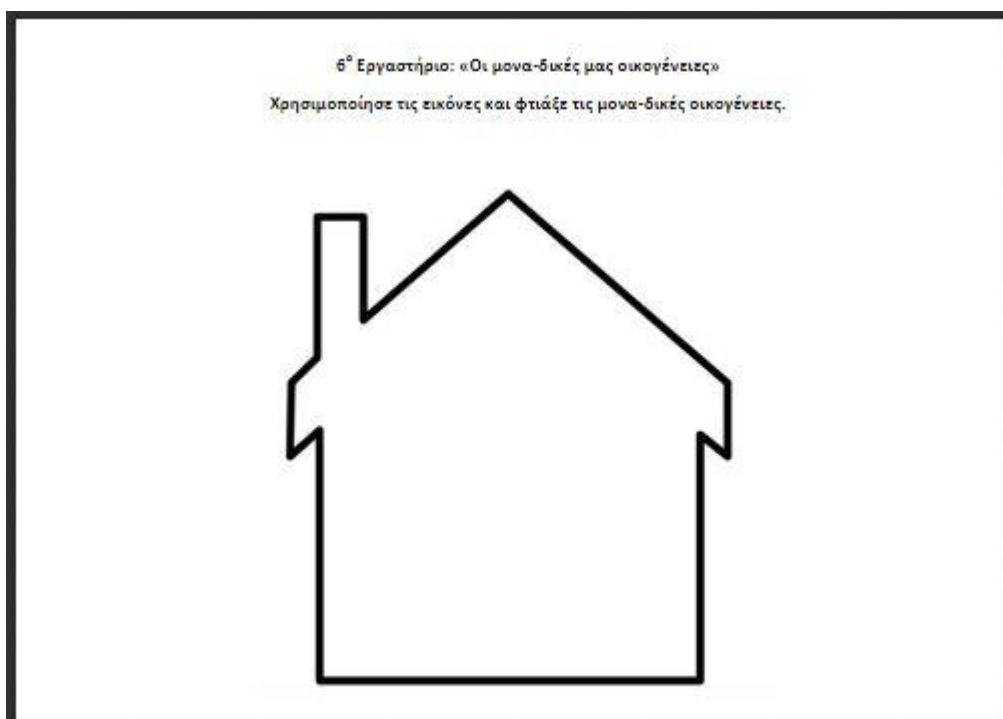

Στο σημείο αυτό παρουσιάστηκε στα νήπια και το σπιτάκι με τα ορφανά παιδιά. Τα νήπια θυμήθηκαν τις χελώνες του αρχικού παραμυθιού και το δώρο που προσέφεραν στον Έλφι, την ΔΥΝΑΜΗ.

Τα ορφανά παιδιά στην κατασκευή ζουν σε ορφανοτροφείο και θέλουν να βρουν μια οικογένεια για να νιώσουν την μεγάλη ΑΓΑΠΗ.

- Στη συνέχεια, κάθε παιδί επέλεξε να σχηματίσει ατομικά την οικογένεια που του έκανε μεγαλύτερη εντύπωση.

- Πρόσθετα, αντιπαραθέσαμε την πυρηνική και την εκτεταμένη οικογένεια, χρησιμοποιώντας την εφαρμογή [Google Jamboard](#).

Παρατηρήστε τις εικόνες.
Πώς ονομάζονται οι οικογένειες;
Τι διαφορετικό έχουν;

Η πυρηνική οικογένεια

έχουν
λίγα
άτομα

ο παππούς
και η γιαγιά
δεν μένουν
μαζί τους

μαζί είναι
λίγα άτομα
και έχουν πολύ
χρόνο

δεν
έχουν
βοήθεια

δεμένη

Η εκτεταμένη οικογένεια

μαζεύονται
πάλι
σφιχτά και
δεν έχουν χώρο

έχουν παππού
και γιαγιά που
μένουν μαζί τους

έχουν πιο
πολλά
άτομα

οι γυναίκες έχουν
βασίλειο από
τον παππού και
την γιαγιά

μεγάλη

- Η Beebot μας έπαιξε μαζί μας και ταξιδέψαμε όλοι μαζί στους διαφορετικούς τύπους οικογένειας.

- Ζητήθηκε από τους μαθητές να συμπληρώσουν ατομικά ένα Φύλλο Αξιολόγησης για τους διαφορετικούς τύπους οικογένειας που γνώρισαν στα Εργαστήρια.

«Οι μονα-δικές μας οικογένειες»

Φύλλο αξιολόγησης ηπιών

Ποια οικογένεια έχει...

Κυκλώρω τη σωστή εικόνα!

τα λιγότερα άτομα;					
τα περισσότερα άτομα;					
ένα διαφορετικό παιδί;					
και τους δύο γονείς;					
μόνο παιδιά χωρίς γονείς;					
πολλή αγάπη ο ένας για τον άλλο;					
βασκορίες και προβλήματα;					
χαρές και παιχνίδια;					

Όνομα:

- Στο τέλος, οι μαθητές καλούνται να συμπληρώσουν μία Ρουμπρίκα Αυτοαξιολόγησης για τη συνεργασία στην ομάδα, την καλλιέργεια της ενσυναίσθησης και την αποδοχή της διαφορετικότητας.

«Οι μονα-δικές μας οικογένειες»

Ρούμπρικα αυτοαξιολόγησης νηπίων

Τελικά, πώς τα πήγα;
Διάλεξε το προσωνύμιο που ταιριάζει...

	
<p style="font-size: small;">Η συνεργασία με τους συμμαθητές μου στις ομάδες μου άρεσε πολύ!</p> <p style="text-align: center;"> </p>	<p style="font-size: small;">Έλιγα ελεύθερα τη γνώμη μου, και σεβόμουν τη γνώμη των άλλων!</p> <p style="text-align: center;"> </p>
<p style="font-size: small;">Γνώρισα πολλές οικογένειες διαφορετικές μεταξύ τους!</p> <p style="text-align: center;"> </p>	<p style="font-size: small;">Κάθε φορά που κάναμε "οικογενειακό συμβόλαιο" ένιωθα ότι ανήκω σε μια καινούρια οικογένεια!</p> <p style="text-align: center;"> </p>
<p style="font-size: small;">Κατάλαβα ότι όλες οι οικογένειες είναι (ας, αν και είναι διαφορετικές!)</p> <p style="text-align: center;"> </p>	<p style="font-size: small;">Κατάλαβα ότι όλες οι οικογένειες έχουν προβλήματα, αλλά έχουν και πολλές χαρές!</p> <p style="text-align: center;"> </p>

Όνομα: _____

Σημειώσεις:

Οι δραστηριότητες βασίζονται στο πρότυπο πρόγραμμα [«Η οικογένεια δεν έχει αριθμητική, είναι απλώς μοναδική!»](#) της Ιωάννα Μανάφη, όπως παρουσιάστηκε στην ιστοσελίδα του ΙΕΠ, και έχουν προσαρμοστεί σύμφωνα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των νηπίων του 7^{ου} νηπιαγωγείου Πτολεμαΐδας.